

færdeles Nytt eller Dverraffende, og heller ikke troer jeg, at man havde Grund til at vente det. Jeg for mit Bedkommende fortryder ingenlunde, at jeg i sin Tid stemte imod denne Kirkekommission, og jeg vilde ønske, at jeg da havde været i Fleertal. Jeg troer, at Resultatet af dens Forhandlinger vilde blive til mere Skade end Gavn, idetmindste maa det stille sig saaledes for os, som ønske en fri Udvikling af det aandelige Liv her i Landet. Derimod skal jeg villig indrømme, hvad den høitærede Minister fremhævede, at der dog er kommet adskillige Dplysninger frem igjennem Kirkekommissionen, og navnlig skal jeg meget paaskjønne de Dplysninger, som her foretagne angaaende denne Sag. Den er nu uægtelig belyst for os som ingenstunde tidligere, men disse Dplysninger kunde vi ligesaa let have faaet frem uden Kirkekommissionen. Jeg er overbevist om, at den høitærede Kirkeminister meget let kunde have skaffet dem, selv om Kirkekommissionen ikke havde været; saameget mere er jeg overbevist derom, som Enhver jo kan see af Forhandlingerne derom, at det væsentlig er ved den høitærede Ministers egen personlige Indvirkning som Kirkekommissionens Formand, at disse Dplysninger ere komne til stede.

Hindenburg: Den Sag, vi i disse Dage have havt for til Behandling, har jo været angreben i saa mange Punkter og af saa forskjellige Talere, men for Størstedelen have Angrebene været af den Besskaffenhed, at ærede Medlemmer have erklæret, at Uoverensstemmelseerne dog ikke vare anderledes, end at de med nogle Rettelser vilde kunne samstemme med Lovudkastet i det Hele taget. Den Modstand, som væsentlig er farlig for Lovudkastet, den, der gaaer ud paa, at man overhovedet ikke burde tage imod det, er rettet mod Dp-rettelsen af denne geistlige Pensions- og Hjælpefond. Der er blevet sagt, at man især ikke skulde gaae ind derpaa, fordi derved Paastanden om Kirkens Eiendomsret vilde faae Medhold, og man har erklæret, at denne Paastand ikke er død, men ivertimod levende, og at den vil gjøre sig gjældende, naar der ikke sættes en Bom derfor ved at inddrage Tienden i Stats-

kasfen. Det er nu vistnok fuldkommen rigtigt at denne Paastand ikke er død, og at der ikke er saa faa af vore Medborgere, som have den Mening, at Tienden tilhører Kirken paa samme Maade, som en offentlig Stiftelse eier sine Midler, hvorefter de da slutte, at Rigsdagen ingen Indflydelse bør have paa Forvaltningen af disse Midler, men at de bør henvises under en særlig Administration, der repræsenterer Kirken som saadan. Men derimod forekommer det mig ligesaa klart, at der aldeles ikke kan være Tale om, at denne Paastand skulde kunne stedes til. Jorden derved, at Tienden blev inddragen i Statskasfen. Det blev sagt af den ærede sidste Taler, at naar man ikke indtog Tienden i Statskasfen, vilde der fremkomme Paastande om, at disse Midler burde anvendes i kirkelige Diemed. Det kan være; men de samme Paastande vilde fremkomme, ogsaa naar man indtog Tienden i Statskasfen; dette vil i saa Henseende hverken gjøre fra eller til. Det er klart, at naar man har den Overbeviisning, at Kirken har Eiendomsret til Tienden, saa vil denne Overbeviisning ogsaa da gjøre sig gjældende, kun under den Form, at Statskasfen flylber Kirken Noget, og at den bør give dette Guds tilbage. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein), som havde Ordet foreleden, udtalte den Sætning, at man maatte søge sin Styrke i sin Begrændsning, og dertil raabte det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds: „Hør“ (S. A. Hansen: Hør!). Det glæder mig, at han ogsaa nu raaber „Hør“; thi derved kan jeg gaae ud fra som en given Sag, at man bør søge sin Styrke i sin Begrændsning, at man ikke bør sætte sig et Maal, som man ikke kan naae. Men det er jo at sætte sig et Maal, der er ligefrem umuligt, at ville udrydde en Overbeviisning hos Folk om, at Noget bør indrettes paa en vis Maade. Der er et gammelt Ordsprog, som siger, at Tanker ere toldfrie. Om vi ogsaa i Forening med Landsstinget og Regjeringen gave en Lov om, at saaledes skal det være, kunde vi dog ikke forhindre Folk fra at have den Overbeviisning, at Kirken eier Tienden. De vilde da vel ikke sige, at Tienden eies af Kirken; men de vilde sige, at det er Uret, at man har ta-